

KRAKOWSKI
PARK
TECHNOLOGICZNY

WIZYTA ZAWODOZNAWCZA

NARZĘDZIA STOSOWANE WE WSPÓŁPRACY
SZKÓŁ ZAWODOWYCH Z PRZEDSIĘBIORCAMI

CZĘŚĆ I

Jarostaw Komorniczak

OGÓLNY OPIS NARZĘDZIA

Wizyty zawodoznawcze to fundamentalny element w procesie kształcenia zawodowego.

DLACZEGO?

Są one fundamentem kolejnych działań, gdyż pozwalają uczniom na zapoznanie się z rzeczywistym charakterem zawodu, którego zdobycie ma być finałem procesu kształcenia.

Nic nie zachęca ucznia do nauki bardziej, niż kontakt z rzeczywistym zawodem i pokazanie jego prawdziwego oblicza.
Jedna wizyta w przedsiębiorstwie może dać więcej niż godziny wykładów.

WIZYTA ZAWODOZNAWCZA MA POMÓC UCZNIOM:

- Zobaczyć jak wygląda realna praca w wybranym zawodzie, wskazać obszary wiedzy i umiejętności niezbędne w wybranym zawodzie,
- Zorientować się jakie perspektywy zatrudnienia oferuje im jego zdobycie,
- Nawiązać pierwsze kontakty na linii pracodawca – przyszły pracownik,
- lub też dokonać korekty wybranej ścieżki kariery, jeżeli obserwacja zawodu w połączeniu z pierwszymi zajęciami uświadomi im, że dokonali złego wyboru kierunku kształcenia.

IDEALNY MODEL: Uczeń szkoły branżowej lub technikum ma za sobą wizyty zawodoznawcze organizowane na niższych poziomach edukacji (w szczególności w szkole podstawowej). Są one podstawą świadomego wyboru szkoły zawodowej. Wizyty są kontynuowane na dalszych szczeblach edukacji.

Niestety idealny model jest wciąż rzadkością, dlatego tym ważniejsze są wizyty zawodoznawcze organizowane na poziomie szkolnictwa zawodowego.

Opracowanie

Jarosław Komorniczak, we współpracy z małopolskimi szkołami, przedsiębiorcami z Krakowskiego Parku Technologicznego oraz firmami ulokowanymi w krakowskiej specjalnej strefie ekonomicznej

Zapraszamy do kontaktu

e-mail: jkomorniczak@kpt.krakow.pl

© Krakowski Park Technologiczny 2019

Krakowski Park Technologiczny sp. z o.o.
ul. Podole 60
30-394 Kraków

NIEZBĘDNE ZASOBY

Dobre praktyki organizowania wizyt zawodoznawczych na poziomie edukacji zawodowej:

PO STRONIE SZKOŁY:

- **Nauczyciel odpowiedzialny** za przygotowanie wizyty, a także za opiekę nad uczniami w trakcie jej trwania (w szczególnych wypadkach może być potrzebny dodatkowy opiekun, w zależności od wielkości grupy i oceny sytuacji przez szkołę).
- **Środek transportu**, zależny od lokalizacji przedsiębiorstwa.

PO STRONIE PRZEDSIĘBIORCY:

- **Pracownik odpowiedzialny** za przygotowanie i przeprowadzenie wizyty, który w tym czasie nie wykonuje swoich standardowych obowiązków.
- **Dopuszczalne minimalne zmiany w standardowej pracy zakładu** związane z goszczeniem uczniów na terenie.
- **Idealnym rozwiązaniem** w trakcie wizyty byłoby przygotowanie dla uczniów możliwości wykonania lub współuczestniczenia w wykonaniu produktu, który mogliby zabrać do domu (o ile jest to możliwe przy specyfice firmy, przepisach BHP i obowiązującym prawie). W oczywisty sposób oznacza to dodatkowe koszty po stronie przedsiębiorcy.

Niezbędna dokumentacja:

Wizyta zawodoznawcza nie wymaga żadnych formalnych dokumentów. Oczywiście, jeżeli któraś ze stron chciałaby sformułować pisemne porozumienie dotyczące przebiegu wizyty, nie ma przeciwwskazań, ale nie jest to co do zasady stosowane. Wizyty zawodoznawcze mogą jednak być elementem kompleksowego porozumienia o współpracy pomiędzy szkołą a firmą, i w takim wypadku w umowie o współpracy znajdą się zapewne odpowiednie zapisy dotyczące również tego narzędzia (choć będą one najprawdopodobniej bardzo ogólne).

Uczeń odwiedzający przedsiębiorstwa to potencjalny pracownik. Im więcej zobaczy i im więcej dowie się od Twoich pracowników, tym większa szansa na to, że dołączy do nich w niezbyt odległej przyszłości.

NARZĘDZIE W PRAKTYCE

Rozmowy z nauczycielami wyraźnie wskazują na wagę tego narzędzia w procesie kształcenia. Dlatego szczególnie ważne jest jego właściwe stosowanie.

Wizyta ma dwie główne płaszczyzny:

- Prezentację szeroko rozumianej branży i konkretnego przedsiębiorstwa,
- Prezentację pracy w konkretnym zawodzie i na konkretnym stanowisku.

Przygotowanie i przebieg wizyty zawodoznawczej:

PO STRONIE SZKOŁY

- Optymalnym rozwiązaniem jest poprzedzenie wizyty wcześniejszą **lekcją zapoznawczą**, w ramach której uczniowie otrzymają zasób informacji o branży, zakładzie, który odwiedzą, a także zawodach, które będą mieli możliwość obserwować w praktyce.
- Po wizycie warto poświęcić czas na najbliższej lekcji **na rozmowę z młodzieżą o ich odczuciach, wrażeniach i doświadczeniach z wizyty**. Pozwala to na usystematyzowanie wiedzy, doprecyzowanie ewentualnych wątpliwości lub niejasności, a także ewaluację sensowności i jakości współpracy z danym przedsiębiorcą.
- Relację z wizyty warto też zamieścić **na stronie internetowej czy w mediach społecznościowych prowadzonych przez szkołę**. Dla szkoły to korzystny PR, a dla współpracujących przedsiębiorstw kolejny sposób na zakorzenienie ich wizerunku w świadomości obecnych i potencjalnych uczniów danej placówki.

PO STRONIE PRZEDSIĘBIORSTWA:

- Ważnym elementem jest właściwe podejście do wizyty ze strony zakładu. Przedsiębiorstwo powinno **traktować grupę jako potencjalnych pracowników**, a nie tylko „młodzież, która ogląda zakład”. Dlatego pracownik lub pracownicy odpowiedzialni za przeprowadzenie wizyty powinni spełniać określone warunki – muszą to być osoby komunikatywne, posiadające szeroką wiedzę o zakładzie, ale również o warunkach zatrudnienia w firmie. Przedsiębiorca nie powinien być zaskoczony pytaniami młodzieży dotyczącymi różnych aspektów pracy w jego firmie, w tym również pytaniami o zarobki i możliwość kariery zawodowej. Biorąc pod uwagę poufność pewnych informacji, należy pamiętać, że otwartość i pogłębione odpowiedzi na pytanie budują nie tylko zainteresowanie zawodem, ale również konkretną firmą.

Właściwy dobór osoby prowadzącej wizytę jest kluczowy. Często błędem jest wyznaczenie do tej roli pracowników niskiego szczebla nie posiadających pełnego oglądu całego przedsiębiorstwa. Takie osoby mogą mieć problem z odpowiednim zaprezentowaniem uczniom poszczególnych etapów produkcji, mogą też mieć trudność z odpowiednią interakcją z resztą personelu w trakcie trwania wizyty. Powinno się również uwzględnić specyfikę odbiorcy, jakim jest młodzież szkolna. Dlatego warto wybrać pracownika dysponującego właściwymi umiejętnościami społecznymi pozwalającymi na sprawne przekazanie wiedzy młodym ludziom. Umiejętności te mogą wynikać zarówno z formalnego wykształcenia (psychologia, socjologia, pedagogika, jeśli ktoś taki jest akurat w firmie dostępny), ale i z wcześniejszej praktyki zawodowej lub działalności w NGO.

→ W uwagach praktyków pojawia się informacja, że bardzo dobrym rozwiązaniem jest przeprowadzanie wizyty w zakładzie, w którym **pracuje rodzic któregoś z uczniów** i jego zaangażowanie w samą wizytę. Ma to pozytywny wpływ na obie strony – uczniowie chętniej biorą udział w wizycie w miejscu pracy rodziców, a ci są zdecydowanie bardziej zaangażowani w pokazanie młodzieży interesujących aspektów swojej pracy.

→ Nauczyciele zwracają też uwagę na sygnalizowane wcześniej praktyczne aspekty wizyty. Jeżeli tylko jest możliwość, aby uczniowie wykonali w trakcie wizyty nawet bardzo proste czynności, zdecydowanie poprawia to ich zaangażowanie i odbiór całej wizyty, a także samej firmy. Idealnym rozwiązaniem jest wykonanie przez uczniów czegoś, co mogą potem zabrać do domu jako **pamiątkę** z takiej wizyty. Stanowi to element przypominający o danej firmie w przyszłości i budujący bardziej emocjonalną więź.

→ Coraz więcej firm pracuje nad wykorzystaniem w swoich przedsiębiorstwach **technologii VR do szkolenia pracowników** i testowania procesów czy procedur. Takie narzędzia nadają się świetnie do wykorzystania w trakcie wizyty jako możliwość do spróbowania przez uczniów ich sił w realnych procesach produkcji. Pozwala to na sprawdzenie się nawet przy bardzo ciężkich i skomplikowanych procesach, których na pewno nie można powierzyć uczniom w rzeczywistości na tym etapie kształcenia zawodowego.

→ Ważnym aspektem jest jak **najgłębsze pokazanie uczniom zadań i procesów zachodzących podczas procesu produkcji**. Uwzględniając przepisy BHP, tajemnice firmy i obowiązujące prawo powinni oni dowiedzieć się jak najwięcej o tym, na czym polega prezentowany im etap pracy, a nie tylko uzyskać podstawowe informacje. Pogłębianie wiedzy leży w interesie pracodawcy w równym stopniu, jak możliwość empirycznego kontaktu uczniów z zawodem.

PODSUMOWANIE

1. Wizyty zawodoznawcze są fundamentalnym elementem procesu kształcenia zawodowego. Ich głównym zadaniem jest zainteresowanie uczniów danym zawodem i uświadomienie im na czym polega praca w konkretnym zawodzie.

2. Powinny być one organizowane na wczesnym etapie kształcenia w sposób systemowy, przemyślany i powiązany z programem nauczania.

3. Warto aby były elementem szerszej współpracy szkoły z danym przedsiębiorstwem, obejmującej również staże, praktyki, a nawet klasy patronackie.

WWW.KPT.KRAKOW.PL